

Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirvesi İstanbul'da yapıldı.Gül: İşbirliğini ve dayanışmayı geliştirmeye kararlıyız

Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları 10. Zirvesi'ne katılan devlet başkanları, zirvenin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında Türk ve yabancı gazetecilerin sorularını yanıtladı. Zirvede ortak alfabe kullanılmasının gündeme gelip gelmediği sorusuna yanıt veren Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Zirve boyunca Dışişleri Bakanlarının Türkçe konuştuklarını hatırlatarak, "Bütün bu söylediklerinizadım adım olacak şeylerdir. Hepimiz kültürümüze, folklorumuza, ortak tarihimize önem veriyoruz. Ayrıca TÜRKSOY'un da bu yönde çalışmaları var" dedi. Cumhurbaşkanı Gül, "büyük bir ayrılıktan sonra bir araya gelmiş kardeşler olarak" işbirliğini ve dayanışmayı geliştirmeye kararlı olduklarını vurguladı. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, "Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirvesi'nin", bölgesel barış, istikrar, huzur ve refahın teminine katkı sağlaması bakımından "Türk dünyasına yaraşır bir etkinlik" olduğunu söyledi.

Kırgızistan Devlet Başkanı Rosa Otunbayeva, Kırgızistan'daki siyasi karışıklık ve ülkenin son durumu hakkında bir soru üzerine, bu konunun zirve boyunca sıklıkla gündeme geldiğini ve liderle görüştüğünü belirtti. Otunbayeva, tüm ülkelerin özellikle Türkiye'nin desteğini sürekli hissettiklerini söyleyerek, ülkelerinde parlamenter demokrasiye geçme yolunda ciddi adımlar attıklarını vurguladı.

Otunbayeva, Kırgızistan'da düzenlenecek seçimleri uluslararası standartlarda yapmak istediklerini kaydetti. Türk Dili Konuşan Ülkelerin ekonomilerinde son dönemde büyük başarılar elde edildiğine dikkat çeken Otunbayeva, Kırgızistan'ın yabancı yatırımcılara öncelikler sağlayacak uygulamaları hayata geçireceğini bildirdi.

Türkmenistan Cumhurbaşkanı Berdimuhammedov, Türkmenistan, Pakistan, Hindistan ve Afganistan arasındaki gaz projesi hakkında bir soru üzerine "Bu projenin gerçekleşmesini istiyoruz. Afganistan'daki karışık duruma rağmen, Afgan halkının barıştan yana olduğunu düşünüyorum. Bu projeye çok büyük yatırım yapılacak ve bütün kuruluşların bu konuda bize yardımcı olacağına inanıyorum" dedi.

Berdimuhammedov ayrıca, tüm Türk Dili Konuşan Ülkelerin ortak bir kültür mirası olduğunu ve bu ortak geçmişe sahip çıkması gerektiğini kaydetti. Türkmenistan ile Azerbaycan arasında Hazar Denizi konusunda çözümün ne zaman bulunacağıyla ilgili bir soru üzerine Berdimuhammedov, Hazar Denizi konusunda bir komisyon kurulduğunu ve komisyonun uzun bir zaman bu konuyu değerlendireceğini söyledi.

Azerbaycan ile kardeşlik ilişkileri bulunduğunu ifade eden Berdimuhammedov, "bu ilişkilerin zedelenmesine müsaade etmeyeceklerine" dikkat çekti. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev de kardeşlik ve işbirliği içindeki

ilişkilerin yüzyıllardır sürdüğünü, son yıllarda da iki ülke arasındaki ilişkilerin yüksek düzeyde devam ettiğini kaydetti. Hazar Denizindeki sınırlar konusunu "ilk gündem maddesi olmaktan çıkarıp son gündem maddesi haline getirmeyi istediklerini" belirten Aliyev, Türkmenistan ile Azerbaycan arasındaki başka birçok sorunun işbirliği içinde çözüldüğünü anlattı.

DEVLET BAŞKANLARI İLE ORTAK BASIN AÇIKLAMASI

Abdullah Gül, Türk Dili Konuşan Devlet ve Hükümet Başkanları 10. Zirvesi'nin ardından konuk devlet başkanlarıyla birlikte Çırağan Sarayı'nda ortak basın toplantısı düzenledi. Gül, Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirve çalışmalarının tamamlandığını belirterek, toplantı sırasında ortak dil, din, tarih ve değerleri paylaşan kardeş ülkeler arasındaki çok taraflı işbirliği mekanizmalarını ve ikili ilişkileri gözden geçirme imkanı bulduklarını söyledi. Zirve sırasında genel görüşmelerin yanı sıra devlet başkanları, dışişleri bakanları arasında ve Başbakan ile çok yoğun görüşmeler olduğunu belirten Gül, ayrıca Azerbaycan, Türkmenistan ve Türkiye enerji bakanlarının üçlü bir toplantı gerçekleştirerek, Hazar Havzası enerji kaynaklarına ilişkin işbirliği imkanlarını görüştüklerini kaydetti. Gül, "Tüm bu temas ve görüşmeler bir bütün olarak dikkate alındığında, bu önemli toplantının, bölgesel barış, istikrar, huzur ve refahın teminine katkı sağlaması bakımından Türk dünyasına yaraşır bir etkinlik olduğunu ifade etmek isterim" dedi.

ZİRVEDE ALINAN KARARLAR

Geçen yıl Nahçivan'da yapılan zirve toplantısında imzalanan anlaşmayla Türk dünyasının kardeş ülkelerle arasındaki işbirliğinin kurumsallaştırılması amacıyla İstanbul'da Türk İşbirliği Konseyi Sekreteryasının kurulmasının kararlaştırıldığını bildiren Gül, bu yılki zirve toplantısının ağırlıklı gündem maddesini, bu sekretaryanın kurulmasına ilişkin düzenlemelerin teşkil ettiğini söyledi. Cumhurbaşkanı Gül, bu çerçevede Genel Sekreter olarak eski Moskova Büyükelçisi Halil Akıncı'yı bu göreve atadıklarını ve Akıncı'dan sekretaryanın kurulma çalışmalarını biran önce bitirmesini istediklerini vurguladı. Türk İşbirliği Konseyi, Devlet Başkanları Konseyi, Dışişleri Bakanları Konseyi, Aksakallılar Konseyi, Kıdemli Memurlar Komitesi ve Daimi Sekreteryadan oluşacağını belirten Gül, Ankara'da yerleşik olan Türksoy ve BAKÜ'de yerleşik Türk Parlamenterler Asamblesi ile Astana'da kurulan Türk Akademisinin de bu kurumsal yapıyı güçlendirmesinin öngörüldüğünü kaydetti.

3 EKİM "TÜRK DİLİNİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ GÜNÜ' KABUL EDİLDİ

Abdullah Gül, toplantı sırasında, ülkeleri ve halkları arasındaki karşılıklı etkileşimi ve dayanışmayı ve işbirliğini daha da kuvvetlendirmek, ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmek amacıyla Türk-İş Konseyi kurulması, Türk Kültür ve mirasının korunması için Bakü'de bir vakıf kurulması, Astana'nın Türksoyu tarafından 2012 yılı Türk Kültür Başkenti olarak ilan edilmesi, Astana'daki Türk Akademisi bünyesinde bir müze ve kütüphane kurulması, üniversiteler arası birlik adı altında bir yapılanmaya gidilerek bu alandaki işbirliğinin ilerletilmesi, araştırma geliştirme faaliyetleri için özel bir fon kurulması ve 3 Ekim gününün "Türk dilini konuşan ülkeler işbirliği günü" olmasını kararlaştırdıklarını bildirdi. Ayrıca kardeş Türk Cumhuriyetlerinin 20. bağımsızlık yıldönümünü gelecek yıl hep beraber kutlama üzerinde anlaşıldığını belirten Gül, bu çerçevede Türkmenistan'da bir kültür festivali düzenlemeyi kararlaştırdıklarını kaydetti.

"BÖLGESEL İŞBİRLİĞİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ"-

Cumhurbaşkanı Gül, kardeş Türk devletleri arasındaki işbirliğinin tek hedefinin, halklarının menfaati olmadığını, aynı zamanda bölgesel işbirliğini de güçlendirmeyi ve bu sayede bölgede yaşayan bütün halkların barış, istikrar, huzur ve refahının geliştirilmesine katkı sağlamayı hedeflediklerini söyledi. Katılımcı ülkelerin bu yöndeki ortak iradesinin zirve toplantısında bir kere daha teyit edildiğini ifade eden Gül, "Ülkelerimizin bulunduğu coğrafya, büyük potansiyel vadetmekle birlikte çeşitli sorun ve risklerle de karşı karşıyadır. Bu sorun ve risklerin bölgemizdeki işbirliği imkanlarını zedelemesine de izin vermeyeceğiz. Türk İşbirliği Konseyi'nin, Avrasya coğrafyasındaki mevcut işbirliği mekanizmalarını tamamlayan bir bölgesel teşkilat olarak kendisini kısa sürede kanıtlayacağına olan inancımız da tamdır" dedi. Abdullah Gül, zirvenin gelecek yıl yapılacak toplantısına evsahipliği yapmayı teklif eden Kazakistan'ı da tebrik ederek, gelecek yıl hep beraber Kazakistan'da olacaklarını söyledi. Gül, toplantının 2012 yılında da Kırgızistan'da yapılacağını bildirdi. Kardeş Türk dünyasının cumhurbaşkanlarına zirveye katılımları dolayısıyla bir kez daha teşekkür eden Gül, kendilerini Türkiye'de ağırlamaktan onur duyduğunu ifade etti.

"GÖZDEN IRAK OLAN GÖNÜLDEN DE IRAK OLUR"

Artık birkaç senede bir veya senede bir değil, bir senede birkaç kez bir araya geldiklerini veya ayrı ayrı görüştüklerini ifade eden Gül, "Bunun çok önemli olduğuna inanıyorum. Bir sözümüz var 'Gözden ırak olursak, gönülden de ırak oluyoruz' Hepimiz, göz göze yan yana olduğumuzda beraber, senede birkaç ayrı ayrı toplandığımızda, oturup istişare yaptığımızda, gönüllerimizde yerlerimiz çok daha güçlü olarak devam etmektedir" dedi.

BİR MİLLET ALTI DEVLETİZ

Gül, Türk halkı adına Azeri, Kazak, Kırgız ve Türkmen halklarına selam gönderdiğini de ifade ederek, "Biz artık bir milletiz, ama 6 tane de devletiz. Bundan büyük bir gurur ve onur duyuyoruz. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Türkiye'deki kardeşlerinizin yürekleri acı ve tatlı günlerimizde hep birlikte, beraber atmaya devam edecektir. Keza ortak davalarımıza sahip çıkmayı ve halklarımızın müreffeh geleceği için müşterek çaba göstermeye de devam edeceğiz. Bu yöndeki siyasi irademiz tamdır. İstanbul'da bu kadar geniş ve en üst düzey katılımla oluşturduğumuz bu sinerjinin İşbirliği Konseyinin itici gücünü meydana getireceğine samimiyetle inanıyorum" diye konuştu. Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları 10. Zirvesi'ne katılan devlet başkanları, zirvenin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında Türk ve yabancı gazetecilerin sorularını yanıtladı. 1.9.2010